

Blauwband

Pseudorasbora parva

Laatste update: 22-07-2026

Op de [Unielijst](#) sinds **augustus 2016**. Blauwband is op meerdere plekken in Nederland gevestigd.

Blauwband is een kleine karperachtige vis die oorspronkelijk komt uit Oost-Azië: Siberië, Korea, China en Japan. De vis kan in een breed scala aan stilstaande en stromende wateren overleven. De hoogste dichtheden van deze vis worden in Nederland bereikt in ondiepe, rijk begroeide, stilstaande wateren in de uiterwaarden.

Deze zilvergrijze vis heeft iets donkerdere rug en lichtere buik. Een opvallend kenmerk is de donkerblauwe zijstreep die loopt over de hele lichaamslengte. De maximale lengte van blauwband is 10 cm.

Verschillen met gelijkende soorten

Binnen Nederland kan blauwband verward worden met twee inheemse vissoorten: vetje (*Laucaspis delineatus*) en alver (*Alburnus alburnus*). Beide vissoorten hebben net zoals blauwband een bovenstandige bek. Vergeleken met blauwband hebben ze echter een langere anaalvin (met meer dan 13 vinstralen) en geen donkere streep op de flanken. De verschillen tussen de blauwband en andere karperachtigen kunt u op de zoekkaart van [RAVON](#) vinden.

Foto: Frank Spikmans ([Nederlands Soortenregister](#))

1. Waarom staat deze soort op de Unielijst?

Effect op biodiversiteit en ecosysteem

Blauwband kan de parasiet *Sphaerothecum destruens* bij zich dragen. Deze ziekteverwekker verhoogt de sterftekans en verlaagt het voortplantingssucces bij een aantal inheemse vissoorten. Daarnaast kan blauwband een negatief effect hebben op andere vissoorten door voedselconcurrentie en predatie op viseieren en -larven.

Uit Nederlands onderzoek blijkt dat blauwband een negatief effect heeft op de samenstelling van de visgemeenschap. Het onderzoek toonde ook aan dat op locaties met blauwband twee inheemse vissoorten, vetje en tiendoornige stekelbaars, in aantal afnemen. Als een mogelijke oorzaak hiervan is de parasiet *Sphaerothecum destruens* gesuggereerd. De aanwezigheid van deze parasiet is in Nederland aangetoond bij zowel blauwband als bij de inheemse driedoornige stekelbaars.

Effect op ecosysteemdiensten

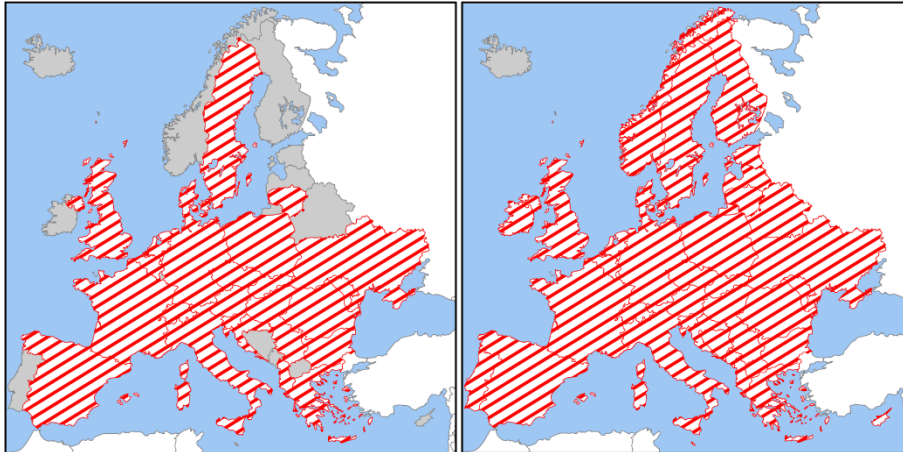
Er zijn geen effecten op ecosysteemdiensten bekend.

Overige effecten

In viskwekerijen wordt blauwband soms onbedoeld geïntroduceerd en wordt deze vis beschouwd als een zeer ongewenste soort vanwege zijn voedselconcurrentie met andere karperachtigen.

Aanwezigheid in Europa

Blauwband komt in veel Europese landen voor, waaronder Nederland. Bij het huidige klimaat kan deze soort zich vestigen in heel Europa.

Links: gevestigd in Europa in 2026 (rood gearceerde landen). Bron: [CABI, 2026](#). Rechts: mogelijke vestiging in Europa bij het huidige klimaat (rood gearceerde landen). Bron: [Pseudorasbora parva - IAS workshop](#). In grijs zijn de overige Europese landen aangegeven.

2. Wat betekent dit voor Nederland?

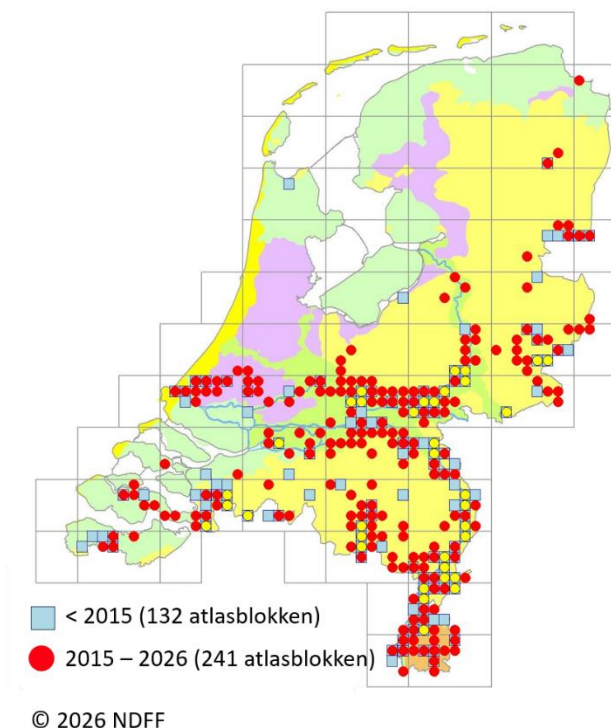
Een soort die op de [Unielijst](#) van invasieve exoten ([EU-verordening 1143/2014](#)) staat, mag onder andere niet meer worden verhandeld en gehouden in EU-lidstaten. Verder geldt voor lidstaten de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen, te verwijderen, of als dat niet lukt, zodanig te beheersen dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Het houden van deze soort is alleen mogelijk voor (wetenschappelijk) onderzoek of ex-situ bewaring (het bewaren van soorten buiten hun natuurlijke leefomgeving). Hiervoor moet een vergunning worden aangevraagd bij [de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland \(RVO\)](#).

3. Komt blauwband in Nederland voor?

Aanwezigheid in Nederland

Blauwband is op meerdere plekken in Nederland gevestigd, met name in uiterwaarden en nevengeulen van de Maas en Rijn. Voor het eerst is blauwband in 1992 in Nederland waargenomen in de Aalsbeek in Limburg. De verdere expansie in de jaren '90 in het stroomgebied van de Maas was een gevolg van herhaalde visuitzettingen waarmee deze soort is meegelif. Blauwband heeft zich daarna uitgebreid naar het stroomgebied van de Rijn. Inmiddels heeft de vis ook polderwateren gekoloniseerd. Verwacht wordt dat de vis zich over heel Nederland zal verspreiden.

Verspreiding van blauwband. Bron: verspreidingsatlas.nl

Introductie, vestiging en verspreiding in Nederland

De belangrijkste introductieroute van blauwband is het onbedoeld meeliften met vistransporten, met name van karpers, die worden gedaan ten behoeve van visuitzettingen voor de hengelsport. Daarnaast komt blauwband ons land binnen op natuurlijke wijze via de grote rivieren.

Blauwband heeft zich al gevestigd in Nederland. Verwacht wordt dat de vis zich over heel Nederland zal verspreiden. Momenteel verspreidt blauwband zich grotendeels op natuurlijke wijze via verbonden wateren. Ook is het mogelijk dat visuitzettingen een rol spelen bij de verdere verspreiding.

4. Wat kunnen we tegen blauwband doen?

Verdere verspreiding van blauwband in de Nederlandse wateren kan worden tegengegaan door het beperken van de (on)natuurlijke expansie, bijvoorbeeld door filters te installeren op de uitstroom van vijvers. Uitroeiing van blauwband wordt echter alleen mogelijk geacht in geïsoleerde wateren die volledig drooggelegd kunnen worden.

Provincies zijn verantwoordelijk voor het nemen van eliminatie- en beheersmaatregelen voor soorten op de Unielijst, wat zij kunnen doen samen met water- en terreinbeheerders en anderen. Meer informatie over de mogelijke beheersmaatregelen staat in [dit IUCN-rapport voor de Europese Commissie](#).

Meldingen van blauwband in de natuur kunnen worden doorgegeven via waarneming.nl.

5. Bronnen

De belangrijkste bron voor deze factsheet is:

- NNSS, 2011. [GB Non-native organism risk assessment scheme. Name of organism: *Pseudorasbora parva* – Topmouth gudgeon.](#)

Aanvullend zijn de volgende bronnen gebruikt:

- Britton R, 2019. [Information on measures and related costs in relation to species included on the Union list: *Pseudorasbora parva*](#). Technical note prepared by IUCN for the European Commission.
- CABI, 2026. [Pseudorasbora parva](#). In: Invasive Species Compendium. Wallingford, UK: CAB International. Bezocht op 22-07-2026.
- Kranenbarg J, 2020. [Stand van zaken monitoring verspreiding zonnebaars en blauwband](#). Kijk op Exoten Nr. 33, 10-11.
- Nederlands Soortenregister. [Blauwband](#). Bezocht op 22-07-2026.
- [Pseudorasbora parva – IAS workshop](#).
- [Ravon.nl](#) Bezocht op 22-07-2026.
- Spikmans F, 2017. [Blauwband op de Unielijst](#). Kijk op Exoten Nr. 19, 13-14.
- Spikmans F, van Kessel N, Dorenbosch M, Kranenbarg J, Bosveld J & R. Leuven, 2010. [Plaag Risico Analyses van tien exotische vissoorten in Nederland](#). Nederlands Centrum voor Natuuronderzoek: Stichting RAVON, Radboud Universiteit Nijmegen, Stichting Bargerveen & Natuurbalans – Limes Divergens, Nijmegen.
- Spikmans F, Lemmers P, Op den Camp H, Van der Velde G, Leuven R & T. Van Alen, 2020. [Invasieve blauwband en *Sphaerothecum destruens* bedreigen inheemse visfauna](#). De Levende Natuur 121(3), 81-85.
- [Verspreidingsatlas.nl](#) Bezocht op 22-07-2026.